

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONIANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE FRANSE KROON OP EEN ENGELS HOOFD

PHILIPS VI van VALOIS en zijn zoon Jan II, bijgenaamd de Goede, hadden hun koninkrijk op prachtige, heroieke wijze en met felle degenstoten aan de rand van de afgrond gebracht. Karel V de Wijze, zoon van Jan II, zou niet vechten. Hij was daarvoor te ziek. Bescheiden en stil, met geduld en wijsheid trachtte hij de potten die zijn voorgangers hadden gebroken weer te lijmen. Zijn zoon zou echter krankzinnig worden.

I. — KAREL V EN DE BRETOEN

KAREL V, bijgenaamd de Wijze of de Geleerde, hield van mooie geleerde manuscripten. Hij reed niet te paard, maar ontdekte een prachtige ruiter, nl. Bertrand du Guesclin. Hij was een Bretoen, verstandig, sluw en dapper. Karel V benoemde hem tot oppermaarschalk en trouwde hem de oorlog tegen de Engelsen toe. En de dappere Bretoense ridder palmde het ene Engelse bezit in na het andere en toen hij in 1380 stierf, bezaten de Engelsen in Frankrijk nog slechts Bordeaux en Calais.

II. — DE GRIJSAARD EN DE LIJKWADE

KAREL V stierf ook in 1380 en hij liet zijn zoon, Karel VI, een charmante jongen van twaalf jaar, een land na waarin vrede en rust heerste. De jonge koning was 24 jaar toen hij een expeditie maakte naar Bretagne. Het was erg heet. In het woud van Le Mans kwam een grijsaard gekleed met 'n lijkwade uit een struik, greep het paard van de koning bij de teugel en zei: « Prins, je bent verraden! » Toen verdween hij. De koning viel in zwijm en toen hij ontwaakte... was hij krankzinnig.

III. — JAN ZONDER VREES

NOG dertig jaar zou Karel VI op de troon blijven, maar wie zou het regentschap waarnemen? De koningin, Isabeau van Beieren, waarover men in de geschiedenis heel wat boze dingen heeft gezegd, duidde de lichtzinnige Lodewijk van Orleans, broeder van de koning aan. Lodewijk had echter een rivaal, zijn kozijn Jan zonder Vrees, hertog van Bourgondië en graaf van Vlaanderen. Deze laatste zorgde er voor dat Lodewijk van Orleans in 1407 vermoord werd. Toen ontstond er een hardnekkige strijd tussen de Bourgondiërs, aanhangers van Jan zonder Vrees, en de Armagnacs, aanhangers van de zoon van Lodewijk van Orleans. In de straten van Parijs waren de getrouwen van Jan zonder Vrees de baas...

IV. — AZINCOURT

IN Engeland was intussen Hendrik V op de troon gestegen. Hij was 25 jaar, mooi en sterk. Hij wou de kroon van Frankrijk en in 1415 ontscheepte hij met 30.000 krijgers te Harfleur. Hij ontmoette het leger van Karel VI te Azincourt en versloeg het. Hij was dus meester van Frankrijk en dikteerde in 1420 de vrede.

V. — CATHARINA

DE krankzinnige koning van Frankrijk gaf de hand van zijn dochter Catharina aan de Engelse koning en duidde hem als troonopvolger aan. Hendrik V zou echter de kroon niet dragen, want hij stierf een beetje vroeger dan Karel VI, in 1422. Toen werd zijn zoon Hendrik VI, een baby van een jaar, uitgeroepen tot koning van Frankrijk en van Engeland. « De koning is dood! Leve de koning! »